

Vakıf Üniversitesi tarafından akademik ve idari personele yapılacak ödemelerin gelir ve damga vergisi karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[61-2012/542]-710
Tarih	13.05.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-120[61-2012/542]-710

13/05/2013

Konu : Vakıf Üniversitesi tarafından akademik ve idari personele yapılacak ödemelerin gelir ve damga vergisi karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vakfı tarafından kurulan Üniversitenizin ... tarih ve ... sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak tüzel kişilik kazandığı ve ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğu belirtilerek akademik personele makam tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek ödeme, temsil tazminatı, görev tazminatı ve geliştirme ödeneği olarak yapılacak ödemeler ile idari personele ek ödeme ve özel hizmet tazminatı olarak yapılacak ödemelerin gelir vergisi ve damga vergisi karşısındaki durumu hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde;

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiş olup aynı Kanun'un 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." denilmiş, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde ise "Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı" hükme bağlanmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 56 ncı maddesinin (b) fıkrasında; üniversitelerin ve yüksek teknoloji enstitülerinin genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler-istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanacağı, Ek Madde 7 de ise vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, bu Kanun'un 56'ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

2914 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde geliştirme ödeneği, Ek 2 nci maddesinde makam tazminatının Kanuna ekli cetvellerde yazılı kadro ve görev ünvanlarına atanana hizmetlerinde belirtilen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarlarda ödeneceği ve bu ödemenin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde; aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta olan personele yabancı dil tazminatı ödenebileceği hükme bağlanmış ve tazminatına hak kazanmada ve ödemelerde damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmayacağı hükmüne yer verilmiştir. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek 9 uncu maddesinde de, Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre almakta olan personele, en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil), (I) sayılı cetvelde yer alan kadro ve görev ünvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılacağı ve bu maddeye göre yapılacak ek ödemenin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Konuyla ilgili olarak, 11/06/2008 tarih ve 26903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13694 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında, görev tazminatı; 26/04/2000 tarih ve 24031 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2000/457 sayılı Kararname'de, temsil tazminatı; 05/05/2006 tarih ve 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10344 sayılı Kararname'de de, özel hizmet tazminatı tutarları düzenlenmiş olup bu suretle belirlenecek miktarların, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, konu ile ilgili olarak 31/10/2003 tarih ve GVK-5 /2003-5 /Ücretler-1 sayılı Sirkülerde 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa tabi vakıf üniversitelerinde görevli öğretim elemanlarına 2914 ve 2547 sayılı Kanunlar kapsamında yapılan ödemelere ilişkin gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, akademik personele makam tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek ödeme, temsil tazminatı, görev tazminatı ve geliştirme ödeneği olarak yapılacak ödemeler ile idari personele ek ödeme ve özel hizmet tazminatı olarak yapılacak ödemelerde, 2914 ve 2547 sayılı Kanunlar, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında öngörülen tutara kadar olan kısımların gelir vergisinden istisna edilmesi gerekeceği tabii olup, bu tutarların aşılması halinde aşan kısmı üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddeleri kapsamında ücret olarak değerlendirilerek tevkifat yapılması gerekmektedir.

DAMGA VERGİSİ YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında, "Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtlar"ın nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasındaki kağıtlara ilişkin damga vergisi oranı binde 6,6 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, üniversiteniz tarafından akademik personele yapılan makam tazminatı, yabancı dil tazminatı, ek ödeme, geliştirme ödeneği, temsil tazminatı, görev tazminatı gibi ödemelere ilişkin damga vergisi yönünden herhangi bir istisna hükmü bulunmayıp, gerek akademik personele yapılacak söz konusu ödemeler, gerekse üniversitede çalışan idari personele yapılacak ek ödeme ve özel hizmet

tazminatı gibi ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtların Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir."

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026